

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 april 2026

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de aanscherping van
de Belgische en Europese wetgeving
inzake traceerbaarheid van mineralen,
teneinde te voorkomen dat
ze bijdragen tot gewapende conflicten
en mensenrechtenschendingen**

Amendementen

Zie:

Doc 56 **0931/ (2025/2026)**:

001: Voorstel van resolutie van mevrouw Mutyebele Ngoi c.s.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 avril 2026

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à renforcer
la législation belge et européenne
sur la traçabilité des minerais
afin de prévenir leur contribution
aux conflits armés et
aux violations des droits humains**

Amendements

Voir:

Doc 56 **0931/ (2025/2026)**:

001: Proposition de résolution de Mme Mutyebele Ngoi et consorts.

03601

Nr. 1 van mevrouw **Mutyebele Ngoi** en de heer **Lacroix**

Verzoek 15 (*nieuw*)

Een verzoek 15 invoegen, luidende:

“15. in alle door haar gesteunde of uitgerolde initiatieven op Belgisch of Europees niveau ter aanscherping van de traceerbaarheid van mineralen en van de passende-zorgvuldigheidsverplichtingen, een gendersensitieve analyse op te nemen waarbij rekening wordt gehouden met de onderscheiden impact van de mijnbouw en van de bevoorradingsketens op respectievelijk vrouwen, meisjes en andere kwetsbare groepen die aan specifieke risico's worden blootgesteld;”.

VERANTWOORDING

Mijnbouw waar op de achtergrond conflicten en militarisering spelen, heeft een onevenredige impact op vrouwen, zowel de vrouwen die in de mijnen werken als die welke lid zijn van de lokale gemeenschappen. Seksueel en gendergerelateerd geweld, specifieke gezondheidsrisico's waaraan vrouwen worden blootgesteld, alsook de uitsluiting van vrouwen van mechanismen voor klachtafwikkeling en governance worden herhaaldelijk gedocumenteerd, maar worden in het huidige traceerbaarheidsinstrumentarium nog steeds grotendeels uit het zicht gehouden.

Zonder de expliciete vereiste van een gendersensitieve analyse bestaat het risico dat de passende-zorgvuldigheidsmechanismen enkel de mineralenstroom voor het voetlicht brengen zonder enkele van de zwaarste mensenrechtenschendingen bloot te leggen.

Met dit amendement worden geen nieuwe zware verplichtingen ingevoerd, maar wordt het standpunt van België afgestemd op internationaal reeds erkende governance- en humanitaire standaarden, waardoor het traceerbaarheidsbeleid daadwerkelijk doelmatiger wordt.

N° 1 de Mme **Mutyebele Ngoi** et M. **Lacroix**

Demande 15 (*nouvelle*)

Insérer une demande 15, rédigée comme suit:

“15. d'intégrer, dans toutes les initiatives qu'il soutient ou met en œuvre en matière de renforcement de la traçabilité des minerais et du devoir de diligence au niveau belge et européen, une analyse sensible au genre, tenant compte des impacts différenciés de l'extraction minière et des chaînes d'approvisionnement sur les femmes, les filles et les autres groupes vulnérables exposés à des risques spécifiques;”.

JUSTIFICATION

Les contextes miniers affectés par les conflits et la militarisation produisent des impacts disproportionnés sur les femmes, tant en tant que travailleuses que membres des communautés locales. Les violences sexuelles et basées sur le genre, les risques sanitaires spécifiques et l'exclusion des femmes des mécanismes de plainte et de gouvernance sont documentés de manière récurrente, mais restent largement invisibilisés dans les dispositifs actuels de traçabilité.

Sans exigence explicite d'analyse sensible au genre, les mécanismes de diligence raisonnable risquent de se concentrer sur la seule circulation des minerais, sans identifier certaines des violations les plus graves des droits humains.

Cet amendement n'introduit pas de nouvelles obligations lourdes, mais aligne la position de la Belgique sur des standards humanitaires et de gouvernance déjà reconnus au niveau international, en renforçant l'efficacité réelle des politiques de traçabilité.

Lydia Mutyebele Ngoi (PS)
Christophe Lacroix (PS)

Nr. 2 van mevrouw **Mutyebele Ngoi** en de heer **Lacroix**

Verzoek 16 (*nieuw*)

Een verzoek 16 invoegen, luidende:

“16. erover te waken dat de mechanismen inzake traceerbaarheid van mineralen en inzake passende zorgvuldigheid stoelen op een op lokalisatie gebaseerde benadering, waarbij de in de producerende landen bestaande wettelijke, reglementaire en institutionele kaders worden erkend en geïntegreerd, in overleg met de bevoegde lokale overheden, het lokale middenveld de gemeenschapsorganisaties en de vertegenwoordigers van de artisanale producenten;”.

VERANTWOORDING

Uit de ervaring ter plaatse en de recente hoorzittingen blijkt dat sommige traceerbaarheidsmechanismen die niet zo zijn ontworpen dat ze rekening houden met de lokale bijzonderheden, onbedoelde effecten hebben: uitsluiting van artisanale mijnbouwers, strafbaarstelling van praktijken om in levensonderhoud te voorzien, wegtrekken van bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen, en verlegging van de handelsstromen naar het informele circuit of de smokkelhandel in de regio.

Met een aanpak die rekening houdt met de specifieke lokale kenmerken wordt voorkomen dat de administratieve kosten en de veiligheidsrisico's op de kwetsbaarste actoren worden afgewenteld, zonder dat de bescherming van de burgers of de werkomstandigheden er echt door verbeteren (*do no harm*-beginsel).

N° 2 de Mme **Mutyebele Ngoi** et M. **Lacroix**

Demande 16 (*nouvelle*)

Insérer une demande 16, rédigée comme suit:

“16. de veiller à ce que les mécanismes de traçabilité des minerais et de diligence raisonnable s'appuient sur une approche fondée sur la localisation, en reconnaissant et en intégrant les cadres légaux, réglementaires et institutionnels existants dans les pays producteurs, en concertation avec les autorités locales compétentes, la société civile locale, les organisations communautaires et les représentants des producteurs artisanaux;”.

JUSTIFICATION

L'expérience de terrain et les auditions récentes démontrent que certains mécanismes de traçabilité, lorsqu'ils sont conçus sans tenir compte des spécificités locales, produisent des effets pervers: exclusion des mineurs artisanaux, criminalisation de pratiques de subsistance, retrait d'entreprises responsables et déplacement des flux vers l'informel ou la contrebande régionale.

Une approche tenant compte des spécificités au niveau local permet d'éviter que les coûts administratifs et les risques sécuritaires ne soient transférés vers les acteurs les plus vulnérables, sans bénéfice réel en matière de protection des civils ou d'amélioration des conditions de travail (principe du *“Do no Harm”*).

Lydia Mutyebele Ngoi (PS)
Christophe Lacroix (PS)

Nr. 3 van mevrouw **Mutyebele Ngoi** en de heer **Lacroix**

Verzoek 17 (*nieuw*)

Een verzoek 17 invoegen, luidende:

“17. de versterking te ondersteunen van de capaciteit van de lokale actoren (overheidsinstanties, ambachtelijke coöperatieven, middenveldorganisaties, media, journalisten en mensenrechtenverdedigers), zodat zij actief kunnen deelnemen aan het bestuur, het toezicht en de voortdurende verbetering van de bevoorradingsketens;”.

VERANTWOORDING

Wanneer de lokale overheden en het lokale middenveld sterker worden betrokken, wordt traceerbaarheid een instrument voor geleidelijke, maatschappelijk aanvaarde en duurzame verbetering, in plaats van een mechanisme voor selectie of economische uitsluiting.

N° 3 de Mme **Mutyebele Ngoi** et M. **Lacroix**

Demande 17 (*nouvelle*)

Insérer une demande 17, rédigée comme suit:

“17. de soutenir le renforcement des capacités des acteurs locaux (administrations, coopératives artisanales, organisations de la société civile, médias, journalistes et défenseurs des droits humains) afin qu’ils puissent participer activement à la gouvernance, au contrôle et à l’amélioration continue des chaînes d’approvisionnement;”.

JUSTIFICATION

En renforçant la participation des autorités et des sociétés civiles locales, la traçabilité devient un outil d’amélioration progressive, socialement légitime et durable, plutôt qu’un mécanisme de sélection ou d’exclusion économique.

Lydia Mutyebele Ngoi (PS)
Christophe Lacroix (PS)

Nr. 4 van mevrouw **Mutyebele Ngoi** en de heer **Lacroix**

Verzoek 18 (*nieuw*)

Een verzoek 18 invoegen, luidende:

“18. een regionale benadering van de traceerbaarheid van mineralen te bevorderen, waarbij rekening wordt gehouden met grensoverschrijdende dynamieken, vooral in gebieden die te maken hebben met smokkel, fraude en regionale witwaspraktijken met mineralen, zonder dat een dergelijke benadering leidt tot een gedifferentieerd traceerbaarheidsstelsel;”.

VERANTWOORDING

De bevoorradingsketens in de mijnbouw functioneren *de facto* op regionale schaal, terwijl de eisen op het gebied van traceerbaarheid vaak verschillen naargelang van het land of de handelsovereenkomst. Deze verschillen zetten er structureel toe aan de regels te omzeilen, meer bepaald via gebieden waar minder strenge eisen gelden.

Een geharmoniseerde, op gelijke behandeling gebaseerde benadering is onontbeerlijk om te voorkomen dat bepaalde regionale samenwerkingsverbanden verworden tot grijze zones op het gebied van mensenrechten en civiele veiligheid.

Dit amendement strekt ertoe de samenhang, geloofwaardigheid en doeltreffendheid van het Belgische en Europese traceerbaarheidsbeleid te versterken door te voorkomen dat de risico's worden afgewenteld op de meest kwetsbare bevolkingsgroepen.

N° 4 de Mme **Mutyebele Ngoi** et M. **Lacroix**

Demande 18 (*nouvelle*)

Insérer une demande 18, rédigée comme suit:

“18. de promouvoir une approche régionale de la traçabilité des minerais, tenant compte des dynamiques transfrontalières, en particulier dans les zones affectées par la contrebande, la fraude et le blanchiment régional des minerais, sans régime différencié de traçabilité;”.

JUSTIFICATION

Les chaînes d'approvisionnement minières fonctionnent *de facto* à une échelle régionale, tandis que les exigences de traçabilité restent souvent fragmentées par pays ou par accord commercial. Ces disparités créent des incitations structurelles au contournement, notamment via des territoires soumis à des exigences plus faibles.

Une approche harmonisée et fondée sur l'égalité de traitement est indispensable pour éviter que certaines coopérations régionales ne deviennent des zones grises pour les droits humains et la sécurité des civils.

Cet amendement vise à renforcer la cohérence, la crédibilité et l'efficacité des politiques belges et européennes de traçabilité, en empêchant le déplacement des risques vers les populations les plus exposées.

Lydia Mutyebele Ngoi (PS)
Christophe Lacroix (PS)